

กระทู้ถามที่ ๑๒๖๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง มาตรการกำจัดลูกน้ำ ยุงลาย พาหะนำโรคไข้เลือดออก

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากประเทศไทยมีสภาพอากาศร้อนชื้นและป่าฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ในเขตจังหวัดขอนแก่นเป็นแหล่งเพาะเชื้อไข้เลือดออกและมาเลเรีย โดยมียุงลายเป็นพาหะในการนำโรคที่ร้ายแรงมาสู่คน อากาศของโรครุนแรงมากหากไม่ได้รับการรักษาป้องกันทันที และอาจทำให้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเสียชีวิตจำนวนมาก หรือเกิดอันตรายกับอวัยวะส่วนอื่นได้ นอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้วยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว หยุดชะงักซึ่งได้แก่พื้นที่ที่เป็นแหล่งทำเงินให้กับประเทศ เช่น เกาะเต่า เกาะสมุย และเกาะพะงัน ฯลฯ ประกอบกับเมื่อปีที่ผ่านมา มีสถานการณ์โรคไข้เลือดออกที่ค่อนข้างรุนแรงจนเป็นเหตุให้ชาวต่างชาติเสียชีวิต สร้างความเสียหายในด้านธุรกิจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะดำเนินการและจัดมาตรการกำจัดลูกน้ำ ยุงลายไว้อย่างไร ขอทราบ รายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยวให้เจริญ และสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัย ด้านสุขภาพต่อนักท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายร่วมกันในการจัดทำโครงการฝึกพลังเยาวชนไทยระดับชั้นประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่เขตการศึกษา ทั่วประเทศรวมถึงกรุงเทพมหานคร ดำเนินกิจกรรมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนของตนเองอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์เพื่อต้านภัยไข้เลือดออกหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๒๖๐ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง มาตรการกำจัดลูกน้ำ ยุงลาย พาหะนำโรคลำไส้ออก

ข้าพเจ้า นางสาวรัตน์ เกษราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายสนธยา คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง มาตรการกำจัดลูกน้ำ ยุงลาย พาหะนำโรคลำไส้ออก ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีการวางแผน/โครงการต่างๆ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลายและควบคุมโรคลำไส้ออก อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ โดยเฉพาะเพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงห่วงใยพสกนิกร และปี ๒๕๕๗ กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดเป้าหมายในการลดอัตราป่วยไม่เกิน ๕๐ ต่อแสนประชากร และลดอัตราตายไม่เกิน ร้อยละ ๐.๑๕ ดังมาตรการป้องกันและควบคุมโรค ดังนี้

๑. มาตรการการป้องกันโรคลำไส้ออก ก่อนการเกิดโรค

๑) ควบคุมลูกน้ำยุงลาย

- กำจัดและลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดย

วิธีกายภาพ : การปกปิดภาชนะเก็บน้ำ ถังภาชนะ เก็บทำลายเศษภาชนะ เปลี่ยนน้ำในแจกัน และภาชนะที่เลี้ยงปลูด่าง เปลี่ยนน้ำและขัดถูถังซีเมนต์ในห้องน้ำ รวมทั้งการใช้กระชอนตักลูกน้ำ และกักตักลูกน้ำ เป็นต้น

วิธีชีวภาพ : ใช้ปลากินลูกน้ำ แบคทีเรียกำจัดลูกน้ำ ไรน้ำจืด และลูกน้ำยุงยักษ์

วิธีเคมีภาพ : ใช้ทรายเคลือบที่มีฟอต ไส้เกลือหรือน้ำส้มสายชูในจานรองกันมด รวมถึงการใช้สารยับยั้งการลอกคราบของลูกน้ำ เช่น methoprene

- ปรับปรุงระบบสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดหาหรือระบบประปาที่เพียงพอ และใช้ได้ตลอดปี การจัดเก็บและทำลายขยะอย่างสม่ำเสมอ และการดูแลรางน้ำฝนไม่ให้มีน้ำขัง

๒) การป้องกันยุงกัด โดยการนอนในมุ้งหรือห้องมุ้งลวด การใช้สารไล่ยุงหรือป้องกันยุงกัด และควรอยู่ในที่โปร่ง สว่าง ลมพัด อากาศถ่ายเทดี

๓) การพันสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย สำหรับการป้องกันการเกิดโรคจะดำเนินการในแหล่งชุมชนแออัด หรือโรงเรียนก่อนฤดูการระบาด

๔) ให้สุศึกษาประชาสัมพันธืให้ควมรู้ระดับให้ประชาชนมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ รวมทั้งการป้องกันการถูกยุงกัด

๒. มาตรการเตรียมการก่อนระบาด

๑) สำรวจควมชุกชุมลูกน้ำยุงลาย เพื่อประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดโรค โดยเฉพาะช่วงก่อนและในฤดูฝน

๒) ลำดับควมสำคัญของพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคจากมากไปหาน้อย

๓) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ และทีมปฏิบัติการเร่งด่วน รวมทั้งเตรียมควมพร้อมของอุปกรณ์เครื่องพ่นและสารเคมีทุกระดับ

๔) ใช้ข้อมูลทางระบาดวิทยา พยากรณ์การระบาด โดยเฉพาะช่วงเดือน พฤษภาคม - มกราคม หากถ้ำเส้นกราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยสูงกว่า แกน X มาก คาดว่าจะเกิดการระบาดในปีต่อไปได้ รวมทั้งการทำกราฟเตือนภัย ซึ่งดูเปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน ของ ๓ - ๕ ปี ย้อนหลังและเส้นกราฟของปีที่ผ่านมา

นอกจากมาตรการที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและควบคุมกำจัดลูกน้ำยุงลาย โดยชุมชน องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วม เช่น โครงการประกวดบ้าน ชุมชนปลอดลูกน้ำยุงลาย โครงการพัฒนาศักยภาพการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกระดับอำเภอ เป็นต้น

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยวให้เจริญ และสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพต่อนักท่องเที่ยว ดังนี้

๑. มาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยวให้เจริญ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวระยะ ๓ ปี (ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙) เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยมีสาระสำคัญ คือ

๑) กำหนดเป้าหมาย เพื่อวางรากฐานให้ประเทศไทยเป็น Tourism Capital of Asia ภายใน ๓ ปี (ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙)

๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ระยะ ๓ ปี

ยุทธศาสตร์ ๑ การกำหนดตำแหน่งยุทธศาสตร์ แบ่งเป็น

กลยุทธ์ ๑ : ศึกษาและจัดทำ Positioning ของประเทศไทยในตลาดการท่องเที่ยวโลก เพื่อหาตำแหน่งที่เหมาะสมในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย โดยเน้นให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพมาตรฐานโลก

กลยุทธ์ ๒ : กำหนดและเผยแพร่ Brand ของประเทศไทยเพื่อมุ่งนำเสนอประเทศไทยในรูปแบบที่แตกต่างจากคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน โดยนำเอกลักษณ์ของประเทศไทยมาเสนอ

ยุทธศาสตร์ ๒ การพัฒนาสินค้าและบริการ เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพื่อให้มีคุณภาพมาตรฐาน และสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ยั่งยืน โดยแบ่งกลุ่มสินค้าที่จะดำเนินการพัฒนา ใน ๓ ปี เป็น ๕ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มหาดทราย ชายทะเล ๒) กลุ่มอุทยาน ป่าเขา ๓) กลุ่มประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ๔) กลุ่มสินค้าตามความสนใจเฉพาะกิจกรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหารไทย การท่องเที่ยวเชิงศาสนา การเป็นศูนย์กลางการถ่ายทำภาพยนตร์ กิจกรรมประเพณีหลัก (สงกรานต์ ลอยกระทง) ๕) กลุ่มสินค้าที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เช่น เกาะรัตนโกสินทร์ และหมู่บ้านช้าง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ ๓ การปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แบ่งเป็น

กลยุทธ์ ๑ : การขยายพื้นที่ท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับต่างๆ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในภูมิภาค และดึงนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น และการผลักดันประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาและฝึกอบรมด้านการบริการและการท่องเที่ยว รวมถึงการผลักดันอย่างต่อเนื่องให้ประเทศไทยช่วงชิงการเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว (Tourism Hub) โดยเฉพาะด้านการบินจากสิงคโปร์

กลยุทธ์ ๒ : การปรับเปลี่ยนจุดเน้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมุ่งสู่เป้าหมายคุณภาพควบคู่กับการรักษาการเจริญเติบโตของตลาดเชิงปริมาณทั้งตลาดในประเทศไทยและต่างประเทศ

กลยุทธ์ ๓ : การกำหนดกลยุทธ์และการบริหารจัดการใหม่ โดยการเปลี่ยนยุทธศาสตร์การจัดการจากส่วนกลางเป็นส่วนท้องถิ่น โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและบทบาทในการบริหารจัดการให้กับท้องถิ่นมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น

กลยุทธ์ ๔ : การแบ่งภาระและการรับผิดชอบใหม่ แบ่งภารกิจรับผิดชอบระหว่างผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ได้แก่ ภาครัฐ เป็น Regulators กำหนดมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมาย ภาคเอกชน เป็น Self Regulation และสร้างเครือข่ายการขายให้แข่งขันได้ในระดับโลก และองค์กรท้องถิ่น เป็นผู้บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ ๕ : การปรับบทบาทขององค์กรการบริหาร โดยผลักดันให้งานด้านการท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติที่ต้องเป็นภารกิจของทุกหน่วยงาน โดยให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนในระดับรัฐมนตรีทำหน้าที่ในส่วนการกำหนดนโยบายและอำนวยความสะดวกดำเนินการตามนโยบาย

๒. การสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพต่อนักท่องเที่ยว รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการเพื่อความปลอดภัยด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย และรักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และการเพิ่มมาตรฐานสุขภาพอนามัยของการให้บริการด้านการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการ ดังนี้

๑) ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งการให้บริการได้แก่ระบบสาธารณสุขโลก ที่พักแรมที่ได้มาตรฐานสำหรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะการจัดให้มีบริการห้องน้ำที่สะอาด มีการบริหารจัดการที่ดีในแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง หรือในสถานที่สาธารณะ

๒) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เร่งรัดการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง บนพื้นฐานของภาพลักษณ์ความมั่นคง และความมีเสถียรภาพทางการเมือง

๓) อาหารอร่อยและสะอาด พัฒนาและยกระดับการให้บริการอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะ อนามัย ความสำคัญของความละเอียดในการประดิษฐ์และรสชาติของอาหารไทย รวมทั้งผลักดันภาพลักษณ์ของการผลิต และการให้บริการอาหารรสเลิศที่หลากหลาย

๔) ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการบริการด้านสุขภาพของเอเชีย

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า ในปี ๒๕๔๗ กระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายร่วมกันในการจัดทำโครงการ ผนึกพลังเยาวชนไทยต้านภัยไข้เลือดออก เป็นโครงการต่อเนื่องจากปี ๒๕๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครู นักเรียน และผู้ประกอบการตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรค โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นกิจกรรมเสริมบทเรียนให้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมายในการจำกัด และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำ ยุงลาย ทั้งในโรงเรียน บ้านและชุมชน อย่างต่อเนื่อง